

IKAROS

- - Miesięcznik Filatelistyczny - -
 - Revue Philatélique Mensuelle -
 - - - - Philatelic Monthly - - - -
 Monatliche Briefmarken-Zeitung

Wydawca - Editeur

W. HERMANOWSKI

BIALYSTOK

ul. Bronisława Pierackiego 127.
 (Pologne—Poland—Polen).

—≡ Prenumerata roczna zł. 5.—≡
 (Zagranicą zł. 6.50).

Krótszej prenumeraty, niż roczna—nie przyjmujemy.
 Konto P. K. O. 65.350.

[Właściciel konta: Wiktor Hermanowski, Białystok].

≡≡ Cena pojedynczego numeru 60 groszy. ≡≡

Cotisation annuelle: frs. 25 ou 12 coupons-réponse int.
 Yearly subscription: doll. USA. 1.25, (5/-) or 12 int. reply-coup.
 Jahresbeitrag: RM. 4.- oder 12 int. Antwortscheine.

Compte des Chèques Postaux: Varsovie Nr. 65.350.

Paiement d'avance en billets de banque ou par mandat-postal.
 Payment in advance by Bank Notes or per Postal Money Orders.
 Vorauszahlung bei Postanweisung.

CENY OGŁOSZEŃ — TARIF D'ANNONCES — ADVERTISING RATES

1	str.—page	zł. 30;	frs. 120;	doll. 8.00
1/2	"	" 15;	" 60;	" 4.00
1/4	"	" 8;	" 30;	" 2.00

Drobne ogłoszenia — Petites annonces — Classified adv.:
 za wyraz 10 gr. — par mot 0.30 frs.—per word 2 cent U. S. A.
 Najmniejsze ogłoszenie — 1.50 zł.

Sur demande la traduction d'annonces en polonais est gratuite

Należność za prenumeratę i ogłoszenia płatna wyłącznie z góry.

Dodatki do Polskich Znaków Pocztowych

Do niniejszego numeru dołączamy początek **d o d a t k u** (str. 389—404) do **Polskich Znaków Pocztowych**. Dodatek ten otrzymują narazie tylko prenumeratorzy — bez żadnej dopłaty. Nieprenumeratorzy będą mogli nabywać dodatki po ukazaniu się ich w całości.

Dokończenie dodatku załączymy do numeru wrześniowego „Ikarosa”.

Ulgi dla nabywców Polskich Znaków Pocztowych.

Pragnąc ułatwić zbieraczom (nieprenumeratorom) nabycie Polskich Znaków Pocztowych wraz z dodatkami po niższej cenie, ogłaszamy w terminie od **15 czerwca do 31 lipca b.r.** okres ulgowy. Kto w tym okresie nadeśle pod adresem Redakcji lub wpłaci na jej konto czekowe w P.K.O. Nr. 65.350. **zł. 15.90**, otrzyma obecnie **Polskie Znaki Pocztowe**, egzemplarz oprawny w płótno, str. 388+XX, z licznymi ilustracjami oraz **dodatek do PZP** — po ukazaniu się jego w całości na jesieni r.b.

Zaznaczamy, że wymienione wyżej ulgi dotyczą tylko tych zbieraczy, którzy nabędą „Polskie Znaki Pocztowe” bezpośrednio w naszej Redakcji.

Stosownie do zapowiedzi na początku b.r. oraz zgodnie ze zwyczajem w świecie filatelistycznym — w okresie letnim wydajemy Ikaros co dwa miesiące (maj/czerwiec i lipiec/sierpień).

Niniejszy numer ukazuje się z miesięcznym opóźnieniem, spowodowanym warunkami technicznymi w związku z drukiem dodatku do PZP. Za zwłokę tę najmocniej przepraszamy naszych Sz. Czytelników.

OD WYDAWNICTWA

Następny numer „Ikarosa” ukaże się 1.VIII. 1937 r.

Do numeru niniejszego dołączamy dalszy ciąg pracy prof. Stan. Miksteina p. t.: „Pieczęcie pocztowe na ziemiach Polski w XVIII wieku” (str. 117—120).

Przy wszelkich zapytaniach do wydawnictwa prosimy dołączać znaczek na odpowiedź.

We wszelkiej korespondencji z naszą Redakcją prosimy PP. Prenumeratorów zawsze podawać numer swej „karty prenumeratora”.

UWAGA!... ATTENTION!... ACHTUNG!...

Termin prenumeraty ukończony.
Votre abonnement est terminé.
Your membership is expired.
Ihre Mitgliedschaft beendet ist.

Drukowany w numerze styczniowym i lutowym 1936 r. szkic Dr. J. Dudzińskiego p. t. „Kołomyjskie wydanie tymczasowe” wydaliśmy w osobnej broszurce. Cena 60 gr.

Nowoprzybywający prenumeratorzy proszeni są o komunikowanie nam—czy pragną otrzymywać Ikaros od 1.I. 1937 r., czy też od numeru bieżącego.

IKAROS

- - - Miesięcznik Filatelistyczny - - -
- - Revue Philatélique Mensuelle - -
- - - - Philatelic Monthly - - - -
- Monatliche Briefmarken-Zeitung -

Prof. Stan. Mikstein — Kraków.

Znaczki poczty miejskiej w Żarkach.

(Streszczenie referatu, ogłoszonego w Krakowskim Towarzystwie Filatelistycznym).

Dotychczasowe wiadomości o znaczkach poczty miejskiej w Żarkach, które w bardzo dokładnym streszczeniu podaje podręcznik „Polskie Znaki Pocztove”, były stosunkowo szczupłe, mimo że opierały się na wszystkich publikacjach, dotyczących tego tematu. Powodem tego była rzadkość występowania w handlu oryginalnych znaczków Żarek, a zatem niemożliwość wykonania opracowania, opartego na szczegółowej analizie całych arkuszy i wyciągnięcia wniosków co do techniki druku. Rynek polski był zalany masami falsyfikatów tych znaczków, drukowanych litografią i oferowanych po stosunkowo bardzo niskich cenach; jedynym źródłem oryginalnych znaczków do 1928 r. była firma Ewald Eichenthal w Warszawie, w której widziałem większe bloki, obejmujące maksymalnie po 10—20 egzemplarzy poszczególnych znaczków. Oczywiście, cena tych znaczków była stosunkowo do minimalnej podaży bardzo wysoka.

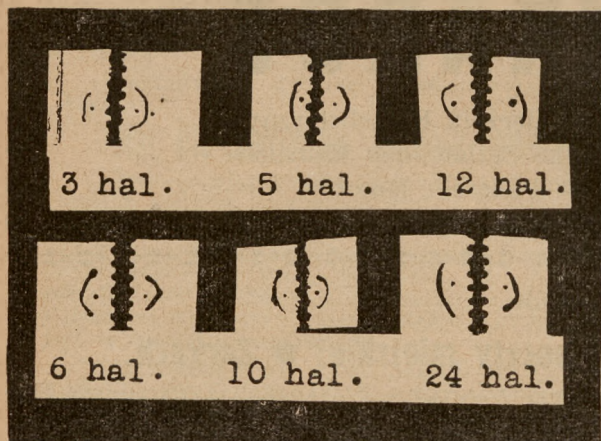
Dopiero w ostatnich czasach udało mi się uzyskać do opracowania kilka oryginalnych arkuszy bądź bloków, obejmujących wszystkie znaczki arkusza, ze spuścizny po ś. p. Dr Antonim Horaku, lekarzu powiatowym przy Komendzie obwodowej w Dąbrowie Górniczej. Korzystając więc ze sposobności przeprowadziłem szczegółowe badanie użyczonego materiału, a z jego bardzo ciekawymi i interesującymi wynikami chcę zapoznać zbieraczy i uzupełnić dotyczącą lukę w opracowaniu tego bardzo ciekawego i charakterystycznego działu poczt miejskich dla polskich stosunków pocztowych w okresie wojny światowej.

Znaczki zasadniczych wydań poczty miejskiej w Żarkach, t. j. I i III wydania, były drukowane litografią w arkuszach, obejmujących po 50 sztuk, a mianowicie po 10 w pięciu poziomych rzędach. Marginesy arkuszy wynosiły po 1—1½ cm, przy czym boczne były zawsze szersze od górnych i dolnych. W trzecim rzędzie poziomym, a więc przed 21 i po 30 znaczku, znajdują się łukowate kreseczki, stroną otwartą zwrócone do znaczków i posiadające mniej więcej w środku punkt, często przedziurawiony. Są to znaki markacyjne, wskazujące, w którym miejscu i jak mają być przykładane arkusze do kamienia przy druku litograficznym. Oczywiście kolor tych kreseczek łukowatych jest identyczny jak i dotyczących znaczków. Ponieważ kształt tych kreseczek jest charakterystyczny dla każdej wartości, przeto podaję ich reprodukcje na rys. 1.

Rysunek znaczków obejmuje w obramowaniu widok kościoła w Żar-

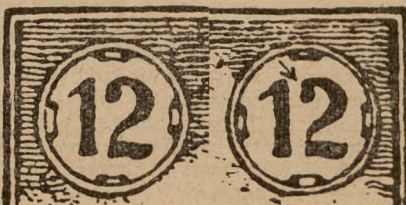
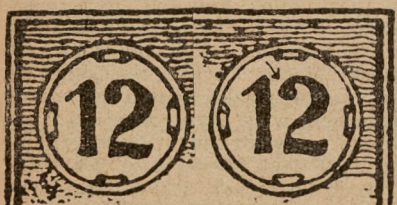
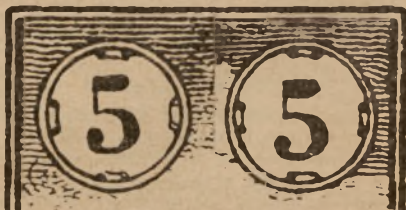
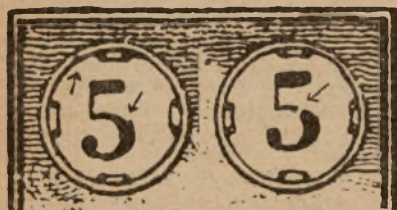
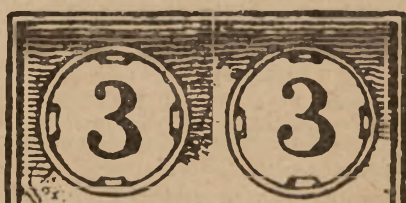
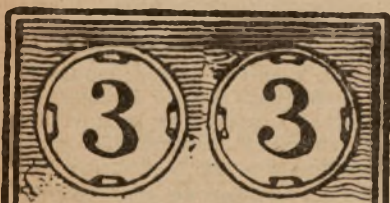
kach tudzież cyfry wartości—w I wydaniu w ozdobnych kołach, w II zaś wydaniu na tarczach, u dołu napis „Pocztą miejską w Żarkach”. Rysunek kościoła z otoczeniem jest wykonany bardzo cienkimi kresczkami, które skutkiem litograficznego wykonania wprawdzie bardzo często ulegają pewnym minimalnym przypadkowym zniekształceniom, nie dają jednak powodu do wyróżnienia typów. Natomiast w wykonaniu cyfr wartości w pierwszym wydaniu, a nadto umieszczeniu tarcz

Rys. 1.

T y p I.

T y p II.

Rys. 2.

z wartością na tle kręseczek nieba w II wydaniu, są stale pewne różnice, powtarzające się regularnie na znaczkach parzystych względnie nieparzystych arkusza, skutkiem czego możemy wyróżnić w arkuszach znaczków Żarek dwa typy: typ I—na znaczkach nieparzystych (1, 3, 5, 7, 9, 11, 13 i t. d.) oraz typ II—na znaczkach parzystych (2, 4, 6, 8, 10, 12 i t. d.). Różnice te, charakterystyczne dla typów, są bardzo interesujące i dlatego też nimi zajmiemy się szczegółowo, by na ich podstawie zrozumieć sposób wykonania formy drukarskiej.

Wydanie I.

Wydanie to obejmuje trzy znaczki wartości nominalnej po 3, 5 i 12 hal.

Znaczki po 3 hal. niebieskie. Poszczególne znaczki w arkuszu nie wykazują nietylko żadnych typowych różnic w rysunku cyfr wartości, ale—nawet uderzające podobieństwo: dolny łuk cyfry „3” jest w cyfrach w lewym górnym rogu znaczka nieco grubszy, niż w cyfrach, leżących w prawym górnym rogu. Natomiast wszystkie znaczki nieparzyste leżą nieco niżej od bezpośrednio następujących po nich parzystych.

Wobec tego musimy przyjąć, że zasadnicza matryca, obejmująca dwa znaczki, powstała przez powielenie rysunku jednego znaczka z już wrysowaną wartością „3”. Przez pięciokrotne powielenie tej matrycy otrzymano jeden rząd poziomy, który znowu powielony pięć razy dał formę drukarską dla całego arkusza, obejmującego 50 znaczków. Znaczki te często posiadają niedokładnie wytłoczoną perforację.

Znaczki po 5 halerzy czerwone. W arkuszach tej wartości dadzą się wyróżnić dwa typy, wykazujące następujące różnice:

Typ I (znaczki nieparzyste).

1) Cyfra „5” w lewym narożu wykazuje bardzo często uszkodzenie na brzuszku mniej lub więcej wyraźne.

2) Zgrubienie wewnętrznego koła otaczającego lewą cyfrę „5” u góry po lewej stronie.

3) Prawa cyfra „5” w prawym górnym narożu ma przerwany brzuszek.

4) Prawa cyfra „5” zbliżona do górnej części owalu (podniesiona).

Typ II (znaczki parzyste).

Brak tej usterki.

Brak tej usterki.

Brak tej usterki.

Prawa cyfra „5” wybitnie obniżona (zbliżona do dołu koła, otaczającego cyfrę).

Poza powyższymi różnicami także grubość chorągiewek cyfr „5”, jak i ich długość oraz kształt—są różne, co doskonale widać na załączonej reprodukcji (rys. 2).

Cechy powyższe wskazują, że wszystkie cztery cyfry „5” w obu typach nie pochodzą przez powielenie tego samego rysunku, tylko że zostały wrysowane w dwa znaczki tworzące matrycę. Na tej też podstawie możemy ustalić następujący sposób przygotowania kliszy drukarskiej na kamieniu litograficznym:

Matryca obejmowała dwa znaczki, a otrzymano ją najprawdopodobniej przez przeniesienie na papierze białkowym (Umdruckpapier) odbitek matrycy znaczka 3 hal.; następnie w miejsce poprzedniej wartości „3” wrysowano w tych dwóch znaczkach cztery cyfry „5”, które skutkiem tego właśnie wykazują różnice w wykonaniu i położeniu względem otaczającego koła. Następnie, przez pięciokrotne powielenie na papierze białkowym tej matrycy i zlepienie tych pięciu odbitek otrzymano jeden rząd poziomy, przez pięciokrotne zaś powielenie tego rzędu—formę drukarską dla całego arkusza drukowego, obejmującego 50 znaczków w pięciu poziomych rzędach.

Znaczek 12-halerzowy oliwkowy. Znaczki tej wartości odznaczają się mniej czystym drukiem niż poprzednie, co szczególnie wyraźnie widać na miejscach silnie zacieniowanych, na których występują zlewki poszczególnych kresacek. Czemu to przypisać — trudno rozstrzygnąć, zdaje się, że najprawdopodobniej konsystencji i jakości tej farby drukarskiej. Znaczki te wykazują również dwa typy:

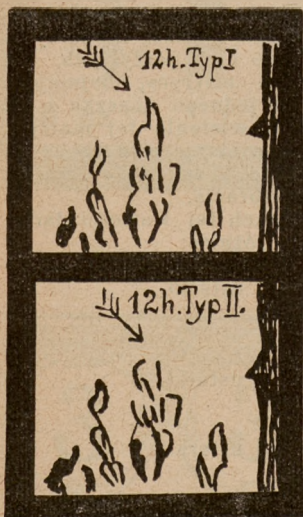
Typ I (znaczki nieparzyste).

- 1) Liczba „12” w prawym rogu wykazuje w cyfrze „2” kropkę główki okrągłą.
- 2) Drzewko, znajdujące się po lewej stronie kościoła, zakończone jest na wierzchołku ostro (spiczasto). Rys. 3.

Typ II (znaczki parzyste).

Liczba „12” w prawym rogu wykazuje w cyfrze „2” kropkę główki, spłaszczoną od przodu.

Drzewo to zakończone tępo (brak szczytowych dwóch kresacek, tworzących ostre zakończenie). Rys. 3.

Rys. 3.

Sposób sporządzenia formy drukarskiej byłby zatem identyczny jak przy poprzednich znaczkach po 5 hal. W matrycę, obejmującą rysunki dwóch znaczków po usunięciu poprzedniej wartości „3” lub „5”, wrysowano ręcznie liczbę „12”, następnie powielono tę matrycę zupełnie identycznie jak przy poprzednich wartościach 3 i 5 hal.

Usterka druga, t. j. różnica w zakończeniu drzewa po lewej stronie kościoła, musiała powstać przy przenoszeniu na papierze białkowym (Umdruku) zasadniczej matrycy i należy ona do kategorii przypadkowych pospolicie występujących przy druku litograficznym. Jednakowoż ta, przypadkowo powstała usterka przy robieniu matrycy, stała się istotną i stała się powtarzającą się właśnie wskutek powielania matrycy.

Wydanie II.

Drugie wydanie powstało przez opatrzenie nadrukami znaczków wydania pierwszego; nadruki te, wykonane ręcznie przez pisarza gminnego, wykazują też dla tego

wahania w kolorze i ustawieniu. Zazwyczaj tylko jednym nadrukiem opatrywano dwa sąsiednie znaczki, tak że na każdym występuje tylko pół nadruku, jednakowoż znane są także znaczki, posiadające po dwie połówki nadruku. Odmiany te skatalogujemy, opierając się na numeracji podręcznika P. Z. P.:

4. 6 hal. nadruk czerwony normalny na 3-hal. zn. niebieskim.
- 4 o. 6 hal. nadruk czerwony odwrócony na 3-hal. zn. niebieskim.
- 4 a. 6 hal. dwie połówki nadruku czerwonego normalnego na 3-hal. zn. niebieskim.
- 4 b. 6 hal. nadruk fioletowy normalny na 3-hal. zn. niebieskim.
- 4 b o. 6 hal. nadruk fioletowy odwrócony na 3-hal. znaczku niebieskim.
- 4 p. podwójny nadruk czerwony normalny 10-hal. i czarny normalny 6-hal. na 3-hal. znaczku niebieskim.
- 5 10 hal. nadruk fioletowy normalny na 5-hal. zn. czerwonym.
- 5 o. 10 hal. nadruk fioletowy odwrócony na 5-hal. zn. czerwonym.
- 5 a. 10 hal. jeden cały nadruk fioletowy na jednym znaczku 5-hal. czerwonym.
- 5 b. 10 hal. nadruk normalny czerwony na 5-hal. zn. czerwonym.

- 5 c. 10 hal. dwie połówki fioletowego nadruku normalnego na 5-hal. zn. czerwonym.
6. 24 hal. nadruk czerwony normalny na 12-hal. zn. oliwkowym.
- 6 o. 24 hal. nadruk czerwony odwrócony na 12-hal. zn. oliwkowym.
- 6 a. 24 hal. dwie połówki czerwonego nadruku normalnego na 12-hal. zn. oliwkowym.
- 6 b. 24 hal. nadruk fioletowy normalny na 12-hal. zn. oliwkowym.

Co do występowania różnych nadruków muszę jednak zauważyć: odmiany 4 o, 4 a, 4 b, 4 p i 5 b widziałem **oryginalnie** użyte na **opaskach gazetowych**, inne odmiany widziałem przeważnie tylko kasowane na listach, natomiast w egzemplarzach nieużywanych są **bardzo rzadkie**, mimo tego, że przejrzały przeze mnie materiał był stosunkowo dość obfity. Wobec tego nasuwa się zupełnie uzasadnione przypuszczenie, że personel, opatrujący nadrukami pierwsze wydanie, nie był wystarczająco uświadomiony pod względem „filatelistyczno-spekulacyjnym” i znaczki przypadkowo odmiennie nadrukowane, jako „makulaturę”, przeznaczyl do natychmiastowego zużycia, a tylko znaczki z normalnymi nadrukami zachowano do filatelistycznej rozsprzedaży. W porównaniu do znaczków K. O. M. W. jak i znaczków Przedborza jest to fakt tak biegunowo różny, że uważam go za stosowne silnie zaakcentować. Szczególnie rzadkim okazał się znaczek 4 p, przy czym znowu widziałem cały arkusz tego znaczka nieużywany z oryginalną gumą, unieważniony przekreśleniem kolorowym ołówkiem. Wobec rzadkości i minimalnej ilości tego znaczka, zni zcenie całego arkusza przekreśleniem można tylko tłumaczyć chęcią usunięcia go jako „makulatury” z obrotu, a więc znowu niedostatecznym uświadomieniem spekulacyjnym.

(Dokończenie nastąpi).

Aden. Dla tej kolonii angielskiej wydano po raz pierwszy znaczki obiegowe o 12 wartościach: $\frac{1}{2}$ a. — 10 r.

Afryka Podzwrotn. Franc. Ukazały się nowe znaczki: 1, 2, 4, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 45, 50, 65, 75 i 90 c., oraz 1, 1.25, 1.50, 1.75, 2, 3, 5, 10 i 20 fr.

Anglia. Z okazji koronacji króla Jerzego VI wydano znaczek pamiątkowy za $1\frac{1}{2}$ p. — brązowo-lila. Nadto z podobizną nowego króla ukazały się 3 znaczki: $\frac{1}{2}$, 1 i $2\frac{1}{2}$ p. Prócz tego wydano znaczki koronacyjne również dla kolonii ang. — 135 szt., dla dominiów — 60 szt., dla Gibraltaru — 3 zn. i dla Malty — 3 zn.

Austria. Dorocznym zwyczajem, ukazał się znaczek za 24 gr. z okazji „Dnia Matki”. Setną rocznicę żeglugi parowej na Dunaju upamiętniono trzema znaczkami: 12, 24 i 64 gr.

Belgia. Reprodukujemy znaczek dobroczynny z podobizną królowej Astrid.

Bułgaria wydała 3 znaczki za 1, 2 i 4 l. z podobizną księżniczki Marii-Ludwiki.

Czechosłowacja. Ukazały się 3 znaczki dobroczynne na rzecz dzieci: 50+50 h, 1+1 k. i 2+1 k., znaczki gazetowe: 2, 5, 7, 9, 10, 12, 20, 50 h. i 1 k., oraz znaczek opłaty z podobizną prez. Benesza: 50 h. — zielony.

Dania. 25-rocznicę panowania króla Christiana X upamiętniono 4 okolicznościowymi znaczkami: 5, 10, 15 i 30 ø.

Francja uczciła zaginionego lotnika Mermoza znaczkami za 30 c. i 3 fr. (patrz rys.) Wydano również znaczek za 90 c. z podobizną znanego filozofa z XVII w., de Descartesa.

Gdańsk. W celach propagandy obrony przeciwlotniczej wydano dwa znaczki: 10 pf.—niebieski i 15 pf.—brązowo-fioletowy. Z okazji odbywającej się obecnie wystawy filatel. „Daposta“ ukazały się dwa znaczki po 50 pf. każdy. Jeden z nich służy do opłaty zwykłej korespondencji, a drugi — lotniczej. Każdy z tych znaczków wydany został w formie bloku. Na marginesie bloku umieszczono napis: u góry — „Daposta 1937“, a u dołu — „1 Danziger Landespostwerzeichen Ausstellung“.

Grecja wydała znaczek pamiątkowy z racji setnej rocznicy istnienia uniwersytetu w Atenach.

Hiszpania. Reprodukujemy nowe znaczki, wydane zarówno przez rząd, jak i przez władze powstańcze.

Holandia. Z okazji mającego się odbyć w Holandii światowego zlotu harcerzy puszczono w obieg znaczki okolicznościowe: $1\frac{1}{2}$, 6 i $13\frac{1}{2}$ c. (patrz rys.).

Indie holend. Również i tutaj z tejże okazji wydano dwa znaczki: $7\frac{1}{2} + 2\frac{1}{2}$ i $12\frac{1}{2} + 2\frac{1}{2}$ c.

Japonia puściła w obieg nowe znaczki: 2+2, 3+2 i 4+2 s. Nadwyżka przeznaczona została na rzecz przeciwlotniczej obrony narodowej.

Jugosławia. Na rzecz opuszczonych dzieci ukazały się znaczki: 25+25 i 75+75 p., oraz 1+1.50 d. i 2+1 d. Na znaczkach umieszczono podobizny książąt Andrzeja i Tomisława.

Kanada. Z podobizną nowego króla, Jerzego VI, wydano znaczki: 1, 2, 3, 4, 5 i 8 c. (patrz rys.).

Liberia uszczęśliwiła zbieraczy nowymi sześcioma trójkątnymi znaczkami: 1, 2, 3, 4, 5 i 6 c.

Libia. Z okazji XI targów w Trypolisie poczta wydała 4 okolicznościowe znaczki, z których—2 lotnicze (patrz rys.).

Mandżuko. 5-tą rocznicę utworzenia tego państewka upamiętniono znaczkami: 1½ i 3 f.

Rosja. Zapowiadana seria znaczków o 8 wartościach, t. zw. „architektura”, ukaże się już w najbliższych dniach.

Rumunia puściła w obieg 4 znaczki za 2, 3, 4 i 6 l.—ku uczczeniu powieściopisarza Joana Creanga.

Stany Zjedn. Am. Płn. Ukazały się dalsze dwie wartości znaczków po 4 c. z serii „armia i flota”.

Szwajcaria. Znaczek za 20 c. z serii „rozbrojeniowej” przedrukowano na 40 c.

Węgry. Obiegową serię uzupełniono znaczkami: 5 f. (Ferenc Kölcsey—autor hymnu narodowego węgierskiego) i 25 f. (poeta Mihály Vörösmarty).

Związek Stowarzyszeń Filatelistycznych w Polsce

(Komunikat)

Skład Zarządu. Zarząd Związku ukonstytuował się, jak następuje: *Prezes* — płk Bałaban Felicjan, Warszawa, 6 sierpnia 58, m. 47.

Zastępca prezesa i referat prasowy—prof. Łazkiewicz Antoni, Warszawa, Senatorska 10, m. 50.

Skarbnik—A. Schoepp, Warszawa, Muzeum Poczty i Telekom.

Sekretarz—Rembieliński Stanisław, Warszawa, Wilcza 9, m. 14.

Członkowie: prof. Mikstein Stanisław, Kraków, Pomorska 7.

dr Tisłowicz Józef, Kraków, Słowackiego 14, IV p.

adw. Niklewski Marian, Toruń, Szczytna 9.

Komisja Rewizyjna: prezes — Kowarzyk Władysław, oraz członkowie: Ludwik i inż. Zadurowicz Jerzy.

Sąd Polubowny: dr Bogocz Dominik, dyr. Krogulski Zygmunt, Krzyżanowski Stanisław, sędzia Laskowski Remigiusz i płk Styfi.

Adres Związku. Wszelką korespondencję Zarząd prosi kierować pod adresem sekretarza Związku, Stanisława Rembielińskiego.

Spis członków. Zarząd prosi o możliwie najrychlejsze nadesłanie spisu faktycznych członków poszczególnych Stowarzyszeń z podaniem adresów a także specjalności filatelistycznej każdego z nich. Projektowane jest założenie kartoteki wszystkich zrzeszonych zbieraczy, którzyby mogli oddać poważne usługi przy organizowaniu wymiany. Dotychczas tylko cztery Stowarzyszenia nadesłały spisy członków, a mianowicie: Grudziądz, Kielce, Lwów i Toruń.

Składki. Zarząd przypomina, że składka roczna wynosi zł. 1.20 od każdego członka i że w myśl § 7 ust. 1 Statutu — „Stowarzyszenia od każdej pełnej liczby dziesięciu członków, od których opłacają składkę, mają prawo jednego głosu”. Konto czekowe w P.K.O. Nr. 7.444.

Stowarzyszenia zrzeszone. W chwili obecnej należą do Związku następujące Stowarzyszenia:

Kielce — Stow. Filatelistów, p. a. por. Witolda Butwiłło, Czarnowska 18.

Toruń — Związek Filatelistów, p. a. prezesa M. Niklewskiego, Szczytna 9.

Kraków — Krakowskie Tow. Filatelistyczne, p. a. prezesa dra J. Tisłowicza, Słowackiego 14/IV p.

- Lwów* — Lwowskie Tow. Filatelistów, p. a. prezesa Wł. Kowarzyka,
29 Listopada 80.
- Warszawa* — Polskie Tow. Filatelistów, Al. Ujazdowskie 36;
Słowiański Klub Filatelistów przy Stow. Młodych Słowian,
Krucza 21.
- Bielsko* — „Silesia“ Zw. Filatelistów, p.a. prezesa Maksymiliana Scharfa,
ul. Blichowa 29-b.
- Katowice* — Śląskie Stow. Filatelistów, Kochanowskiego 12-a, I p.
- Grudziądz* — Koło Filatelistów, Toruńska 20.
- Przemyśl* — Zw. Filatelistów, p. a. prezesa, Emila Klausnera, Francisz-
kańska 19.

Biała k/Bielska — Zw. Filatelistów „Wisła”, Graniczna 7.

Wszystkie Stowarzyszenia Zarząd prosi:

- 1) o nadesłanie mu ewent. sprostowań adresów;
- 2) o zakomunikowanie terminów i adresów zebrań klubowych;
- 3) o zawiadamianie o terminach i porządku dziennym Walnych Zgromadzeń;
- 4) o przysyłanie protokołów tych zgromadzeń celem podtrzymania jak-
najściślejszego kontaktu między Związkiem a zrzeszonymi Stowarzy-
szeniami;
- 5) o podawanie adresów Stowarzyszeń, które dotychczas do Związku
nie należą.

Reprezentacja na terenie międzynarodowym. Związek przystąpił
do Fédération Internationale de Philatélie, jako reprezentant zrzeszonych
filatelistów Polski.

Prolongata prenumeraty

Prenumeratorom, którzy pozyskują dla naszego czasopisma nowych
abonentów, prolongujemy prenumeratę o 2 miesiące za każdego nowo-
pozyskanego abonenta.

W ubiegłym okresie po jednym prenumeratorkę zjednali p.p.
M. Nowina-Orlicki — pren. Nr. 1814/1 — prolong. prenum. do 31.10.37.
Ed. Skrzerowski — „ Nr. 1829/1 — „ „ „ 31.12.37.
Kpt St. Ziach — „ Nr. 1833/1 — „ „ „ 30. 6.38.

47. Nowi zbieracze.

Nouveaux Membres—New Members—Neue Mitglieder.

Dalszy ciąg listy zbieraczy, oraz odnowienie prenumeraty,
zmiany adresów, treści.

W rubryce „Nowi Zbieracze“ umieszczamy tylko tych zbieraczy, którzy
wyrażają życzenie co do zamiany (podług „code“). Samych zaś tylko prenumera-
torów będziemy wykazywali w tej rubryce wyłącznie na żądanie z ich strony.

Suite à la liste des Adhérents.

**Supplement — Nachtrag. Renouvellements — Rene-
wals — Erneuerungen. Changement d'adresse ou de desi-
derata — Modifications — Abänderungen.**

Dwie liczby, umieszczone w końcu każdego zgłoszenia, wskazują termin
ukończenia prenumeraty. — na przykład: 4-38 — kwiecień 1938 r.

Les 2 nombre qu'on voit la fin de chaque adresse indiquent la date de
la fin de leur abonnement. — Exemple: 4-38 — fin avril 1938.

The 2 nombres, at the end of each adress show the time when member-
ship expired. — So I see: 4-38 — means april 1938.

Die 2 Zahlen am Schluss jeder adresse geben die Zeit an, wann die Mit-
gliedschaft abgeläuft. — z. B.: 4-38. — April 1938.

Zmiana adresu, treści lub powtórzenie życzeń w rubryce „Nowi zbieracze“
wynosi każdorazowo 50 gr.

Uzupełnienie code'u specjalnie dla zbieraczy polskich:

Pn	—	Polskie znaczki nieużywane wg PZP.
Pu	—	„ „ używane
Pc	—	„ „ w czworobłokach.
Ps	—	Polskie stemple reklamowe i okolicznościowe.
Pl	—	„ listy lotnicze i balonowe.

1. Polska — Pologne.

636. **Dr. Piotr Ratusiński**, Żółkiew. A: 1-12, 19-25. C: 70-73. Europatausch. 12-37.
848. **Władysław Szyler**, nauczyciel, Siemianowice Śląskie, Kościelna 3. A: 1-3, 5 6, 8-11, (100—300), 13, 17, 19, 20, 22, 24, 25. B: 30, 32, 35-40. C: 70-74. F. 12-37.
867. **Tadeusz Wolski**, mjr., Modlin, skrzynka poczt. Nr. 5. A: 1-3, 19, 20, 24. C: 70-74. D. F. 4-38.
998. **Feliks Wodecki**, Kraków, ul. Krótka 10. A: 1, 2, 4, 5b-6, 8-11, 13, 19-22. C: 70-74, 78. 12-37.
1002. **Teodor Kupiec**, Kraków, ul. Urzędnicza 3. A: 1-3, 5b—8, 10—22. C: 70, 73. E, F. H. 2-38.
1004. **Mikołaj Moritz**, Gdynia, ul. Święto-Jańska Nr. 139, domy Z. U. S., m. 44. A: tylko Swajcaria, Niemcy, Holandia, wg. mankolisty, 19, 20. C: 70, 73, 74. 8-38.
1027. **Antoni Kucharski**, Wilno, Kalwaryjska 44, m. 13. A: 1—3, 13, 19, 24. C: 70—74. H. 2-38.
1063. **Maksymilian Markiewicz**, Trzebinia 2, rafineria nafty. A: 1, 2, 4, 5b-6, 8-10, 13, 17-24. C: 70, 73. 2-38.
1071. **Kazimierz Kastorski**, Kielce, Aleja Legionów 3, A: 1, 2, 4, 6, 13, 19, 20, 24, 25. B: 31, 32. C: 70, 71, 74. F. 4-38.
1072. **Zbigniew Twardowski**, Kalisz, Łódzka 31. A: 1, 4, 6, 11, 11-a, 13, 19, 20-22. B: 31, 32, 40. C: 70, 71, 73. 4-38.
1076. **Jan Kwiatkowski**, Szczakowa, A: 3, 19, 20. C: 70, 73. 4-38.
1134. **Augustyn Podlewski**, Chorzów I, ul. Ligota Górnicza 8. A: 1, 2, 4, 19, 20. C: 70, 73, 74. F. 4-38.
1140. **Józef Kopczyński**, Poznań, Marszałka Focha 127. Poszukuję wymiany znaczków w/g podręcznika Ikarosa. 6-38.
1224. **Kazimierz Wiśniewski**, Leszno, Pl. Kościuszki 4. A: 1, 3, 5-6, 8-12, 19-24. C: 70, 73. 2-38.
1280. **Leopold Żmudziński**, Warszawa 32, Krasińskie-go 10, m. 62. Zamieniam i kupuję polskie znaczki nieużywane pojedyncze oraz czworobloki z uwzględnieniem wszelkich odmian. C: 70, 73. 4-38.
1309. **Franciszek Legerski**, Kraków, Grunwaldzka-boczna 15, m. 3. A: tylko Polskę 1, 2, 19, 22, 24, 25. C: 70, 73. 12-37.
1420. **Inż. Fryderyk Sadowski**, Tarnowskie Góry, ul. Styczynskiego 8a. A: 1-6, 9-11, 12, 19-25. C: 70-73. D. E. 4-38.

1448. **Wiktor Welna**, Stołpce, ul. Derewneńska. A: 1, 2, 4, 5b-6, 8-11, 19, 20, 23. C: 70, 71, 73, 74. D. F. 4-38.
1453. **Zygmunt Krogulski**, Katowice, Kochanowskiego 12-a, I p. E: 22. A: 2, Polska. 24, 25. Przed wysyłką porozumieć się, znaczek na odpowiedź. 12-37.
1585. **Towarzystwo Filatelistów i Numizmatyków w Wilnie**. Prosi o nadsyłanie wyborów pod adresem kierownika wymiany, p. A. Domaradzkiego, Wilno, Kalwaryjska 1, m. 11. 2-38.
1586. **Ludwik Klisowski**, Gdynia 1, s/s „Kościuszkó“, Dworzec Morski. A: 1-3, 5-6, 9-12, 19, 20, 23, 24. C: 70, 72, 73. E. F. H. 2-38.
1693. **Edward Messner**, Lwów, ul. Hauke Bosaka, Stillerówka. 4-38.
1717. **Stanisław Wolański**, Starogard, ul. Okrężna 37. A: 1, 2 (pays slaves), 13, 20 22, 24, 25. C: 70, 74. G. H. 8-37.
1800. **Aleksander Sawczak**, Brzesko-Nowe, pow. Miechów. A: 20, 11, 1, 2, 4, 8-10, 19, 24, 25. C: 70-74. D. 12-37.
1808. **Mgr. Jerzy Kucharski**, Dobromil, woj. lwowskie, ul. Kościuszkii. A: Pn, Pu, Ps, Pl, Gdańsk 1, 3: bloki, wyst. fil. i „sportowe“, 19—22. C: 70, 71, 73. 12-37.
1811. **Bohdan Rytarowski**, Warszawa, ul. Krasińskie-go 29, m. 48. A: 1—11, 19, 20, 24. C: 70, 71, 73, 74. D. E. F. 12-37.
1813. **Ludwik Sołtycki**, Warszawa, ul. Piusa XI Nr. 5, m. 5. A: 1—3, 19, 20. C: 70, 71, 74. F. H. 12-37.
1816. **Mgr. Jerzy Cienciała**, Kołomyja, Bank Gospodarstwa Krajowego. A: 1, 2, 4, 5b-6, 9, 10, 13, 19, 20, 22, 25. C: 70, 71, 73. 12-37.
1818. **Dr. med. Konrad Jarczyk**, Katowice, Sławowa 13. A: Europe et ses colonies, 1, 2, 5a-6, 8-11, 12, 13, 19, 20, 22, 24. C: 70-73. 12-37.
1825. **H. Brukarz**, Międzyrzec Podlaski, skrz. poczt. Nr. 44. A: 1, 2, 4, 5b, 6, 9, 10, 11 lub 19, 20, 22. C: 70, 71, 73, 74, 78. 4-38.
1829. **Bernard Mechłowicz**, Andrychów, fabryka. A: 1, 2, 4, 19, 20, 24. 12-37.
1831. **Gabriel Lisowski**, Częstochowa, ul. Dąbrowskie-go 6, m. 8. A: 1, 2 spec. Polska i inne kraje, 5b 6, 8-11, 13, 19-22, 24, 25. C: 70-73. E—offres. 12-37.
1833. **Ludwik Paczoski**, Łuck, ul. Łakowa 19. A: 1, 3, 11, 11a, 13, 19, 24. C: 70, 71, 74. D. F. H. 12 37.
17. *Rosja — Russie.*
1827. **M. Adamowitsch**, Zwetnoi Bulvar, Haus Nr. 21, Zimmer 20, Moskau. A: 2, 3, 6, 13, 25. B: 32. C: 70, 73, 74. 7-37.
39. *Stany Zjedn. A. P. — U. S. A.*
1155. **Dr. Matthew E. Uznań ki**, 1530 N. Damen Avenue, Chicago, Ill. A: Collect polish stamps only. I am interested in

blocks of 4 only in used & unused in all issue. I am only interested also in postal cards and Legion issue. Will exchange on basis of Michel, Senf, Scott and Yvert. C: 70-72. F. H. 12-37.

1338. **Vincent Domański, Jr.** 4545 N. Carlisle St., Philadelphia, Pa. E: 22, 2—Poland, 5b—10. C: 72. F. H. G. 10-37.

74. Tunis—Tunisie.

1828. **Enriques Jacques**, 2, rue de Provence, Tunis.
A: 8, 13. B: 41. C: 7, 72. 4-38.

Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Une annonce de cette grandeur ne coûte

que frs. 8.—ou 5 coup. - répon. - intern.
3 fois „ 20.— „ 12 „ „ „ „
O U

En timbres-poste (usés):

1 fois frs. 80.—

3 „ „ 200.—

Base Yvert 1937.

Paiement d'avance

Eine Anzeige in dieser Grösse kostet

nur RM. 2.—oder 5 Int. Ant.-scheine
3 Mal „ 5.— „ 12 „ „ „ „

oder

In Briefmarken (gebr.):

1 Mal Mk. 20.—

3 „ „ 50.—

Basis Michel 1937.

Vorauskaß.

OKAZJE KUPNA

lepszycy znaczków polskich i zagranicznych, całostek, okol. kasowników, I lotów i t. p. zawierają nasze miesięczne biuletyny. Numer okazyjowy wysyłamy na żądanie.

Tadeusz Gryżewski

Warszawa,

Królewska 35, m. 5.

FILATELIŚCI!

Bogato ilustrowane cenniki znaczków polskich oraz znaczków, wydanych na Ziemiach Polskich, wysyła darmo **Zygfryd Poppers, Przemyśl.** (65-72)

„FILIGRANA“

czasopismo kwartalne klubu

Centro Filatélico „Buenos Aires“

Prenumerata roczna 1 dolar lub 20 fr. franc., lub równowartość w innej walucie, lub też 300 fr. znaczkami poczt. p/g ostatniego wydania katalogu Yverta, minimum 2 fr. każdy znaczek i nie więcej 5 znaczków jednego gatunku.

Adres: **Casilla de Correo 1388, Buenos Aires, Rep. Argentina.**

ZNACZKI POCZTY MIEJSKIEJ w ŻARKACH

czyste lub kasowane, jak długo zapas stańczy, oferuję:

I wydanie, 3 wartości 8 zł.

II wydanie, 3 wartości 15 zł.

III wydanie, 3 wartości 3 zł.

Komplet, 9 wartości 24 zł.

Błądnodruk, Ikaros Nr. 4 p. 25 zł.

Znaczki powyższe dostarczam tylko sprawdzone i opatrzone stempelem prof. Stan. Miksteina.

Pojedyncze wartości — na zapytanie. Dołączyć znaczek na odpowiedź. Wysłuka tylko za gotówkę lub za pobraniem.

ALICJA HORAKÓWNA

Kraków 1, ul. Piotra Michałowskiego 14/II, m. 9.

Sociedad Filatelica de Guatemala

organo oficial

„REVISTA FILATELICA

CENTRO AMERICANA”

Couta por un ano doll. 1.00

Por tres anos doll. 2.50

Apartado Postal 404.

Guatemala — City

Guatemala.

Costa Rica Filatélica

kwartalnik filatelistyczny.

Abonament roczny 0.50 dol.

Adres: Costa Rica Filatélica

Apartado postal Nr. 495.

San Jose, Costa Rica.

Collectors!

ALL OVER THE WORLD!

Lock here, please!

Could you like to enter in exchange with collectors in Denmark and all other countries??? Ask for informations and application-form.

You can pay the fee with stamps to a value of Yvert-Fre. 100 — in medium stamps or stamps of higher value.

Write to-day to:

THE DANISH INTERNATIONAL
CORRESPONDENCE AND EX-
CHANGE CLUB.

Georg L. Sørensen,

Strindbergsvej 53,

COPENHAGEN-VALBY.

Denmark.

KUPUJĘ STALE

w każdej ilości znaczki polskie i wszelkie zagraniczne oraz całe zbiory, albumy i przybory filatelistyczne. Płacę ceny najwyższe. Przesyłać bezpośrednio lub składać oferty.

Mieczysław Tadeusiak, Lublin, Zamojska 20. Kupno i sprzedaż filatelistyczno-numizmatyczna. Kupuję też banknoty, monety, bony, znaczki okolicznościowe, zbiorckowe i stemplowe.

Znaczki mogą być też i niemyte.*

ZAMIANA

znaczków polskich z uwzględnieniem wszelkich odmian Podstawa: Podręcznik Ikarosu. Zbieram i zamieniam polskie opłaty maszynowe na kopertach. **Wł. Czarnocki, Radom,** ul. Broni 1, m. 49.

„FUSION”

der Billigste und Beste Tausch-
klub in Frankreich
Probenummer frei.

Mehr als 2.000 Mitglieder eingeschrieben.

Gegründet in 1925.

Jahresbeitrag:

1.50 RMk, 12 franz. Francs durch
International. Postanweisung
oder 8 Internat. Antwortscheine.

Roger Truphémus

DIREKTOR

SAUMUR (Frankreich).

STEMPLE POCZTOWE NA ZIEMIACH POLSKICH

polskie, austriackie, pruskie i rosyjskie od najstarszych
do roku 1870,

oraz polskie kasowniki numerowe na znaczku 1860 r.

Nr.Nr. 7. 8. 11. 13. 17. 18. 20. 21. 29. 31. 33. 42. 46. 52. 58.
62. 71. 72. 74. 79. 83. 86. 87. 90. 93. 99. 101. 104. 110.
111. 113. 118. 121. 133. 134. 136. 139. 141. 143. 144. 146.
147. 148. 149. 150. 156. 157. 165. 173. 181. 185. 186. 190.
192. 202. 204. 207. 208. 228. 237. 246. 249. 252. 263.
268. 270. 273. 280. 281. 285. 288. 291. 292. 294. 298. 300.
301. 302. 303. 305. 307. 308. 310. 312. 316. 317. 318. 319.
322. 323. 324. 326.

poszukuje do zbiorów

W. RACHMANOW

WARSZAWA, ul. Wiejska 1, m. 4.

**Agencja Numizmatyczno-Filatelistyczna,
Warszawa, Jerozolimskie 3-A p. 7.**

Kupno, sprzedaż, zamiana: monety,
banknoty, bony, znaczki pocztowe
do zbiorów różnych krajów.

Każdy poważny zbieracz

interesuje się odmianami kolorów,
papieru, ząbkowań znaczków pol-
skich. Odmiany (czworoboki lub po-
jedyńcze) wysyłam do wyboru.

H. Berowicz, Łódź, Śródmiejska 40.

LITERATURA

filatelistycznej polskiej poszu-
kuje:

„Ikaros“ NNr. 1 i 10

„Filatelista“ (Lwów) komplet.

„Echo Filatelisty“ (Tarnów)

A. Łaskiewicz, Warszawa,

Senatorska 10-50.

Michel — Europa 1937.

Zł. 6.40 łącznie z przesyłką.

Ikaros, Białystok.

Senden Sie mir 100— 300

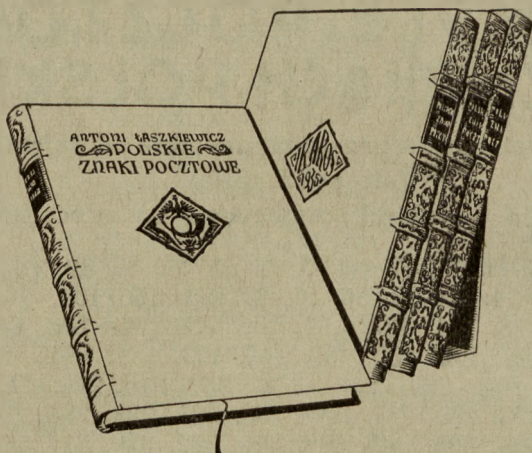
Verschieden Marken Ihres Landes;
sende gleiche Anzahl verschiedene
Deutschland od. Europa zurück. **Fritz
Hentschel, Berlin-Pankow, Steegerstr.
12 (Deutschland)**

ENGROS TAUSCH

Sie können mir ohne vorherige
Anfrage gewaschene und sortierte
Massenware zusenden, gleich wel-
chen Landes, und ich gebe Ihnen
für jede 10.000 Stück 50 Michel Mark
nur in garantiert echten, fehlerfreien
BILDER GEDENK. JUBILEUM.
WOHLTÄTIGKEIT und FLUGPOST-
MARKEN, oder 100.— Michel Mark
in besseren Einzelwerten nach
meiner Wahl.

Suche auch Tausch in Massenware
auf Kassabasis mit Händlern, gebe
Ungarn. Engl. Kolonien, Asien etc.
Sätze, Pakete und Massenware nach
Vereinbarung. **Kiss Lajos, Fegyver-
nek 2. Ungarn. (63-66)**

25 zagranicznych czasopism
filatelistycznych, każde in-
ne, zł. 2.95. **Ikaros, Białystok.**

Czasopismo „Ikaros“ wydało podręcznik-katalog p. t.:

POLSKIE ZNAKI POCZTOWE

opracowany przez Komitet Redakcyjny w składzie:
prof. dr. A. Łaszkiewicza, prof. Stan. Miksteina,
Wł. Rachmanowa i wielu innych wybitnych zbieraczy polskich.

Stron XX + 388 z licznymi ilustracjami. — Oprawa płócienna.

CENA 15 zł.

(Dla prenumeratorów „Ikarosu“ — 13 zł. 50 gr.)

Przesyłka 90 groszy.

Zagranicą 4 dolary U. S. A. — łącznie z przesyłką.

„IKAROS“, BIAŁYSTOK, BR. PIERACKIEGO 127.

Konto P. K. Nr. Nr. 65.350.

OKAZJA!

71x—2 zł. 95x—2 zł.

91 pap. gruby szary 2 zł.

97 z — 4 zł.

133 — 1 zł. S. O. 8ay — 2 zł.

S. O. 9 x A — 1 50 zł.

Litwa Środkowa 31 x — 0.75 zł.

31t x — 2.50 zł. 48t po 1 zł.

5 t po 1 zł. 4 (25 f.) druk dwustronny
1.50 zł.

Numer p/g. „Polskie Znaki Poczto-
we“. Ilość znikoma, dostawa bez zo-
bowiązania. Porto osobno.

Wł. Czarnocki, Radom,
ul. Broni 1, m. 49.

„IKAROSY“

z lat poprzednich, zawierające cie-
kawą treść dla filatelisty, są już na
zupełnym wyczerpaniu.

Posiadane jeszcze z lat 1929—1934
numery 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 26,
31, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 42 i 43—
razem 18 egzemplarzy—wysyłamy za
zł. 7.—

Rocznik 1935, kpl. zł. 3.—

„ 1936, str. 308 „ 6.—

Pojedyncze egzemplarze po 65 gr.

IKAROS, BIAŁYSTOK.

Redaktor odpowiedzialny i wydawca **Wiktór Hermanowski.**

Drukarnia „Lechia“ Białystok, Rynek Kościuszki 15, tel. 6-11